

XAVIER FÀBREGAS, «Crònica de les estrenes. Galatea, de Josep M. de Sagarra», a Serra d'Or, any XIV, núm. 150 (15-III-1972).

La Companyia Àngel Guimerà, que paguen el Ministeri d'Informació i Turisme i l'Ajuntament de Barcelona, ha iniciat una altra de les seves minitemporades. Si una companyia oficial i subvencionada ha de complir una primera funció, aquesta és, em sembla, la de rescatar per al teatre un nou escenari, en una ciutat, com la nostra, que tants en té de disponibles. No ha estat així, i la Companyia Àngel Guimerà ha anat a dispesa i ha ocupat un lloc que, altrament, ho hauria estat per una empresa privada; i ho ha fet amb uns resultats semblants als que aconseguia, segons la llegenda, el cavall d'Atil·la. Enguany la companyia ha reblat les seves desgràcies en anar a raure al teatre Moratín, l'inhòspit local del carrer de Muntaner. Un altre retret greu que cal fer als responsables administratius de la Companyia és que aquesta no hagi esdevingut un organisme estable; o sigui, que no hagi permès a director i actors un treball continuat en equip. Ara la Companyia ho és a intermitències, com les febres de Malta, i l'única

continuïtat li és donada pel nom. Així no pot elaborar una programació coherent, no pot disposar d'un repertori i ni tan sols pot preveure una temporada compresa d'una data a l'altra, o unes visites a les comarques, que foren una altra de les tasques que s'hauria de plantejar un equip subvencionat. La Companyia és, en definitiva, una entelèquia pagada per la butxaca del contribuent, que ni tan sols sap què li costa un servei tan hiperbòlic i problemàtic.

Aquests retrets no afecten les persones que treballen a la Companyia; al contrari, són elles les qui pateixen en llurs condicions laborals tot el desori que hem descrit. Enguany la «temporada» de la Companyia Àngel Guimerà ha estat iniciada el 24 de gener i ha tingut una duració escassa de tres setmanes. Ja veurem si continuarà. En aquella data fou muntada *Galatea*, de Josep M. de Sagarra; l'estrena fou feta l'any 1948. L'elecció de l'obra per part de Ricard Salvat, director de la Companyia, em sembla plenament justificada. Una de les funcions de l'escena subvencionada ha d'ésser la de revisar la tradició dramàtica del país; la investigació, que l'empresa privada no durà segurament a terme per manca de recursos, cal que sigui feta pels

escenaris subvencionats, a fi que el públic pugui conèixer les obres més representatives del passat, considerar-ne les possibilitats d'actualització i escollir, a la llarga, aquells autors que encara l'interessin i que seran mereixedors de la qualificació de clàssics.

Galatea respon a un dels moments més interessants de Josep M. de Sagarra en tant que escriptor; a un dels moments de major sinceritat, en què decideix deixar de banda la seva facilitat versificadora i abordar els problemes d'un món enterrat en les seves pròpies cendres, el món de la postguerra europea. *Galatea*, així, encara conserva un interès històric. Històric, només, car el text, carregat de retòrica gratuïta, acusa el pas dels anys i ens apareix avui amb tota la seva superficialitat. Per a confirmar-ho n'hi hauria prou, si més no, amb adduir l'escena on Sagarra intenta de retratar el grup d'existencialistes. Els existencialistes sagarrians són uns existencialistes de faixa i barretina, o sigui, tòpics fins a la falsedat; i ens mostren com l'autor, que sentí envers Sartre una fòbia quasi visceral, no aconseguí de comprendre'l o potser ni tan sols no s'ho proposà.

Constatar tot això a través d'una feina ben feta haurà estat útil. Perquè davant el text de *Galatea*, Ricard Salvat ha elaborat un muntatge molt pensat i molt acurat, que ha procurat d'aïllar el text sagarrià de qualsevol record naturalista; creiem que, en efecte, una *Galatea* naturalista hauria vingut, avui, a desdibuixar-ne la significació, a deixar-nos encara enmig de molts dubtes. El muntatge de Ricard Salvat ha estat un joc net i clarificador. I fóra desitjable que un esforç semblant fos aplicat a zones més extenses del teatre de Sagarra; gegantina i gairebé inexplorada, és immediatament darrera nostre i no podem oblidar-la si no volem oblidar-nos.

Amb una escenografia eficaç i inquietant de Yago Pericot, els actors, del primer a l'últim, van compenetrar-se amb llurs personatges i actuaren amb una justesa i una seguretat admirables. Llur treball anà proporcionat, és clar, a la importància del paper. Per això ens haurem de limitar a fer esment de Teresa Cunillé (*Galatea*), Ramon Duran (*Samson*), Albert Socias (*Jeremies*) i Jordi Serrat (*Aquil·les*), també de Maria-Jesús Andany, magnífica en la seva interpretació, més breu, en el paper d'Eugènia.